

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

HONTI LAPOK

Nyilttér sora 40 fill.
Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.
Többszöri hirdetés-
nél árengedmény

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— I P O L Y S Á G O N . —

Felelős szerkesztő:
H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen
szombaton reggel.

NÉPIES HÁBORUS ELŐADÁSOK.

Amíg a harcmezőkön ádáz tusában küzd ember ember ellen, hogy szent jogokat védelmezzen vagy képzelt igazakért ellenfelét halálra keresse: addig a honmaradtak aggodó figyelemmel várják órától-órára a népek óriás drámájának minden jelenetét.

A figyelmes várakozás, az aggodó kétségeskedés, dermesztő buslakodás azonban semmiképen nem felel meg annak a roppant fontosságú feladatnak, melyet a mai küzdelem s annak várható eredménye minden embertől megkövetel. — A háborus borzalmak okozta romokon egy új világ felépítése vár az emberiségre s e munkából részt kell követelnie a legszegényebbeknek épügy, mint a milliókban dúslakodóknak; a pórnak ugy, mint az ezreket foglalkoztató gyárak százgondu vezetőinek.

E mindennél fokozottabb s nagyobb-szabású tevékenység tudást s a viszonyok helyes megértését kívánja. Ez a telfogás vezeti a F. M. K. E. hontmegyei választmányát, amidőn Barczán Endre a főgimnázium igazgatójának kezdeményezésére elhatározta a háborus előadások tartását.

Az előadások célja, hogy a néppel

megismertesse nemcsak a folyó világ-háboru eseményeit, hanem főleg azokat az okokat, melyek létrehozták; a következményeket, melyek már ma is állandóan láthatók; a hatásokat, melyek átalakítani hivatják egész állami, nemzeti, gazdasági, erkölcsi életünket s közgondolkodásunkat.

Nem a mulattatni vágyás, hanem a tanítás jegyében születtek meg a háborus délutánok s bizton hisszük, hogy a nemes kezdést köznépünk lelkesedéssel ragadja meg s általános érdeklődéssel fogja kísélni az előadókat.

Az idő megválasztása teljesen megfelel a nép életmódjának, mert a minden vásár- és ünnepnap délután 4-től 5 óráig terjedő időt hasznosabban eltölteni ugy sem lehetne.

Az előadások tervezete következő:

A háborus országok földrajzi viszonyainak vázlata 2 órán.

A háborus országok néprajzi viszonyai 1 órán.

Gazdasági hatalmi törekvések a háborus államokban, a világtörténet legutolsó évei, hármasszövetség, antant 1 órán.

A háboru története fővonásokban 3 órán.

Az ország belső állapota a háboru alatt politikai, nemzetiségi, néplélektani szempontból. 1 órán.

A háboru hatása egészségi téren, élelmezés, drágaság, gazdasági hatások; pénzürtékváltozás; hadikölcsön 1 órán.

A népesedési hatás, néprétegek helycseréje, elpusztult vidékek, menekülők; árvák. 1 órán.

Jótekonyság, társadalmi mozgalmak; Vörös Kereszt; hadi segélyek; rokkantak; foglyok 1 órán.

A háboru költészete 1 órán.

Várható jövő alakulás 1 órán.

Az előadók sorában szerepelnek Alberti Ernő kir. törvényszéki bíró, Barczán Endre főgimn. igazgató. Boda Béla főgimn. tanár, Gálosi Soma pénzügyi számellenőr, Hercsuth Kálmán kir. s. tanfelügyelő, Horváth István dr. és Kis Kálmán főgimn. tanárok, Molnár Gyula dr. kir. törvényszéki bíró.

Alkalomszerűleg zene vagy szavalat fogja érdekesebbé tenni az ismertetéseket.

Kenderessy Pálék.

Irtó Patyi István.

A hollók dél felől mind északra szállnak,
Hét fia harcol ott Kenderessy Pálnak;
A legkisebb van csak apja mellett itthon,
Az is menne titkon.

Szeretne zászlósan, büszkén hadra kelni,
Virágos seregben vígan énekelni;
Hadd néznének könnyes szemekkel utánok
Viruló szép lányok.

Hadd hallaná ő is fegyverek csörgését,
Rohamok robaját, ágyúk mennydörgését:
Hadd látná, hogy hull a ragyogó tüzzápor,
S hogy állja a bátor!

S míg a gyermek menne, megjő három bátyja,
Vitézségi érmök csodálkozva látja;
Mint az oroszánok csaptak az oroszra,
Az meg lőtt oroszra,

Különb huszárt náluk Isten sem teremtett,
Futó oroszok közt karddal vágtak rendet;
S golyótól találva, ki sántán, ki bénán,
Hazajöttek némán.

S ezer szenvedéstől, kintől meggyötörten,
Mily tűzben ég szemük, mily csodás gyönyörben,

Mikor szép katona életük regélik
Elejétől végig.

Nem mondják, hogy mitől: butól vagy gyö-
[nyörtül,
Szemükből egy-egy könny hivatlan kipördül;
S végül kiül a vágy a három szép arcra:
Mehetnek új harcba?!

A két öreg szülő összesug nagy-titkon:
„Ezt látva, megnyugszik a legkisebb itthon!
Nyolc közül egy legyen magunké egészen,
Ne forogjon vészben!”

S im, reggelre kelve a legkisebb eltűnt,
Estelig sem lelik sem ház körül, sem künt.
Egy hét múlva levél, szép levél jön tőle,
Az hoz hirt felőle.

„Kérem, bocsásson meg, édesanyám lelkem,
Édesapám, kérem, rám ne nehezteljen,
Hogy most, csak az egyszer loppal cselekedtem
S önként huszár lettem.

Katona volt apám, az mind a hét bátyám;
Igen megindultam mindnyájuk példáján.
Ránk tört egész világ, csak én lennék hitvány,
Gyáva, rossz tanítvány?!

Ágyudörejektől mennydörög a Tátra,
Nem férfi az, ki most nem áll ki a gátra!

Ki honát nem védi, hazája ne légyen,
Ölje meg gyász, szégyen!

Katonának állnak nálam gyerekek
S édesapámnál is jóval öregebbek;
Ó, hogyan tudnék hát hitvány éltém óva,
Elbujni kuckóba?!

Egy év múlva ugyis sorra kerülnék én,
De hogy tudnék addig várni tétlen békén?!
De hátha addig a harc békére fordul
S elkésem a sorbul?!

Kérem, bocsásson meg, édesanyám, lelkem,
Édesapám, kérem, rám ne nehezteljen,
Hogy most csak az egyszer loppal cselekedtem
S önként huszár lettem!”

Erőt vesz az öröm a keserűségben,
Hogy a szülők szive föllobogva égjen
A hazaszeretet szent öröktűzében
S boldog büszkeségben.

„Fiaim — szól atyjuk — emberül neveltem,
Bennök él hős honvéd nagyatyjuk s a lelkem,
De hogy te nem küldesz engem katonának
Anyjukom, csodállak.

Azt csak nem türom, hogy nálam öregebbek
Szemet szurjanak ott ennek a gyereknek;
Nehogy fiaimnak szégyenére váljak,
Beállok huszárnak!”

Az első háborus délután e hó 28-án 4 órakor lesz a városháza tanácsstermében. Belépődij nincs.

Ez előadásokon kívül nagyobb szabású háborus esték rendezése is tervbe van véve, ezekről azonban csak később közlünk ismertetést.

A vármegye szíve.

A Vörös-Kereszt Egyesületnek.

A Vörös-Kereszt Egyesület pénztárába újabban következő adományok és tagdíjak folytak be:

Adományok:

Az egyházmaróti lelkész hivatal gyűjtése:	
Kovács Pál és Milka Ösöd	2 kor.
Skolnik-család Apátmarót	2 "
Kozár	3 "
Katuska Egyházmarót	2 "
ö.zv. Margit Pálné Apátmarót	2 "
Margit Pál	2 "
Menjár György	1 "
Jancsát János Ösöd	3 "
Sknyaz Emília	1 "
Weisz Adolf Egeg	2 "

Tagdíjak:

Muladi Györgyné	2 "
Weisz Jakabné	2 "
Muladi Andrasné	2 "

A hétről.

november 26

Magyar fiúk a hadseregben.

A hadsereg vezető köreiből a háború egyik nagy tanulságaképpen meggyőződésé vált, hogy a magyar tisztanyag a legjobb katonai erő. Erről tanuskodik a hadügy-miniszternek most kiadott rendelete, melyben a monarchia összes katonai iskoláiban nagy kedvezményekkel biztosították számukra a magyarságot illető arányban kivánná a hadvezetőség a megüresedett helyeket betölteni.

Mint hogy a háború folyamán a katonai nevelőintézetek tömegesen megüresedtek, most a magyarságot illető arányban kivánná a hadvezetőség a megüresedett helyeket betölteni.

A közoktatásügyi miniszter a most kibocsátott pályázatban említett katonai iskolákba való belépést a magyar diákoknak lényegesen megkönnyíti, amennyiben megengedi, hogy:

az 1898-ban született VI., VII. és VIII. osztályú középiskolai tanuló részére, amennyiben a katonai iskolákba felvétetnek, a megkezdett középiskolai osztályokról 1916. február 1-től kezdve addigi tanulmányaik alapján osztálybizonyítvány adassék ki.

A volt VIII. osztályú tanulóknak ilyen osztálybizonyítvány alapján a folyó 1915.-16. tanév végétől kezdve érettségi vizsgálatra bocsátatnak a miniszter rendelete értelmében.

— **A főgyházmegye köréből.** A főgyházmegyei hatóság **Manninger** Károly nagymarosi káplánt ugyanoda adminisztrátorrá nevezte ki.

— **Egy hős kitüntetése.** A király **Vajda** István zászlós, az Ipolysági Gazdasági és Iparbank könyvelőjét a harctéren tanúsított kiváló hősiességéért az I. osztályú ezüst vitézségi érdeméremmel tüntette ki.

— **Eljegyzés** **Juhász** Géza m. kir. honvédfőhadnagy hadbíró, **Juhász** Lajos perőcsényi református esperes fia eljegyezte **Ambró** Ilonkát, **Ambró** Gyula kir. itélőtáblai bíró és neje **Varga** Ilona leányát Kassán.

— **Hősi halál.** **Kaliska** Dezső ipolysági betűszedő az északi harctéren **Zmorobovits** és **Rozsánka** között granától találva 26 éves korában hősi halált halt.

— **Kovács S. Endre dr. emléksobrara.** A Kovács S. Endre dr. emléksobor alapja javára újabban beérkezett adományokat **Martsán** Béla a Vörös Kereszt Egyesület pénztárosa alábbiakban mutatja ki:

Henig Mór Csáb	2 k. — f.
Lovag Rothkugel Rottershausen Arnold	
Budapest	
Ledwitz Uzné grófné Moraván	10 " "
ö.zv. Chorinszky Igóne grófné szül.	30 " "
Wilczek Paula grófné Felsőszemeréd	25 " "
Wilczek Mária grófné Felsőszemeréd	25 " "
Oberndorf Hugo gróf és neje Királyfia	50 " "
Wilczek Vilmos gróf Felsőszemeréd	50 " "
Czobor László Budapest	20 " "
Kondor Józsefné Ipolykeszi	30 " "
Faksy Péter Palást	2 " "
Horváth Zsigmond dr. plebános Palást	5 " "
Schiller Irma áll. polg. leányisk. igazgató	10 " "
Keve Károly Szob	10 " "
Czobor Imre dr. Szob	10 " "
Repiczky Elemér Felsődacsólam	5 " "
Paál János ref. lelkész Garamsalló	30 " "
Hercz Adolf Ipolyság	5 " "
Schnábel Károly dr. Korpona	10 " "
Fráter Imre dr. Nagyvárad	20 " "
Nyáry Adólfné baróné Hévnagyarád	10 " "
Adler Jakab Léva	5 " "
Paulik János Ipolyság	5 " "
Falier Gusztáv dr. Hegybanya	5 " "
ij. Dianovszky János Darászi	5 " "
Horn Armin Aisóalmás	10 " "
Martinovich István Ipolyság	10 " "
Holló József dr. Ipolyság	10 " "
Viszólajszky Károly esperes-plebános	
Alsószéneréd	
Bende Miklós Alsópatajta	10 " "
Bolgár János Nagycsalomja	20 " "
Kárpáti Kálmán Aisópatajta	1 " "
Farkas Ferencz Anyata	25 " "
Farkas Géza Drégelypalánk	30 " "
Vermes József Ipolyság	20 " "
Csizmár Márton esp. Szenavár	20 " "
Brestyenszky Alajos Hontbesenyőd	10 " "
Feldmann Károly Ipolyság	5 " "
Zanoletty József Ipolyság	10 " "
Adler Sándor Ipolyság	12 " "
Rosenberg Miksa Ipolyság	10 " "
Engelhardt Mihály Ipolyság	10 " "
Kaucsár Márton Ipolyság	10 " "
Händel Vilmos Seimecbanya	10 " "
Rázgha Ernő Hontkiskér	10 " "
Varadi Jakab dr. Ipolyság	10 " "
Huber Gyula Ipolyság	10 " "
Schmidt Mór Ipolyság	10 " "
Pischi Samu Felsőszemeréd	30 " "

Összesen 702 " "

Eddig kimutatott gyűjtés eredménye 1774 " 50 "

Összesen 2476 " 50 "

— **A harmadik hadikölcsön.** E hó 17-én zárult le a harmadik hadikölcsön jegyzési határideje s ezuttal is elmondhatjuk, hogy vármegyénk közönsége kevés kivétellel lelkes igyekezettel támogatta a kormány hazafias felhívását s anyagi erejéhez mérten legjobb belátással igyekezett a nemzet crökifejtésnek részesévé lenni. A vidéki pénzügyeinknél történt jegyzések eredményei még ismeretlenek, de már is módunkban áll az ipolysági pénzügyeinknél történt jegyzések összegéről számot adni s midőn e tekintélyes eredményről beszámolunk, nem mulaszthatjuk el, hogy őszinte elismerésünknek ne adjunk kifejezést hazafias ambícióval táplált lelkes igyekezetük fölött, mellyel sokszor az üzleti érdekek egyenes alárendelésével a nemzet harmadik kölcsönét is sikerre vezették. Az egyes intézeteknél történt jegyzések számszerű eredménye a következő:

I. Ipolysági Takarékpénztár.

A harmadik hadikölcsön jegyzés összege: 441,250 korona. A jegyzésben előfordult nagyobb tételek:

Hontvármegye közönsége	50.000 k.
Hontvármegye árvaszéke	153.300 k.
Ipolysági Takarékpénztár	50.000 k.
Ivánka László Felsőszemeréd	30.000 k.
Marek Károly Ipolyság	10.000 k.
ö.zv. Paczolay Jánosné Deménd	10.000 k.

II. Hontvármegyei Népbank.

Szabad 448000, zárolt 40000, összesen 488.000 k.

Nagyobb tétel Hontvármegye közönségé-

nek jegyzése 50000 k, egy 40000, egy 30000 és egy 20000 koronás tétel.

Az I. hadikölcsönjegyzése 460.000, a II. hadikölcsönjegyzése 230.000 k. volt.

III. Ipolysági Gazdasági és Iparbank.

A III-ik hadikölcsönjegyzés összege 84.250 korona.

És pedig egy 15.000, egy 10.000, egy 8.000, egy 6.000, egy 5.000, két 4.000 és három 2.000 koronás tétel. A többi jegyzést kisebb összegek képezik.

— **Házasság.** **Herczeg** Géza alsórákoncai körjegyző e hó 27-én köt házasságot **Turmann** Tilduskával, **Turmann** Mihály városi főerdész leányával **Hodrusbányán**.

— **A vármegyei főorvosi állás.** A Kovács S. Endre dr. elhaltával megüresedett főorvosi pályázatra nyitott határidő lejárt. Az állásra pályázati kérvényüket **Roxer** János dr. fehértemplomi városi tisztiorvos, **Terényi** József dr. szeredi körorvos, **Finger** Ágost dr. szécsényi járásorvos, **Györi** Géza dr. vihnyei bányafőorvos, **Balázs** Endre dr. hajduszboszlói városi főorvos és **Vragassy** Lipót dr. kecskeméti kórházi műtőorvos nyújtották be. Vármegyénk főispánja az állás betöltése iránt legközelebb fog határozni.

— **Körjegyzőválasztás.** A **Baltha** László járási főszolgabíró elnöklése mellett **Garamsallón** e hó 16-án megtartott választás alkalmával a körközségek képviselőtestülete **Garamsallói** körjegyzővé **Bakos** Gyula hontfűzesgyarmati segédjegyző, helyettes körjegyzőt választották meg.

— Az újrászerveztett bevonulása.

A honvédelmi miniszter rendelete értelmében mindazok az 1878. évi január elseje és 1890. évi december 31-ike között, valamint 1892., 1893. és 1894. években született, továbbá az 1873. évi január elseje és 1897. évi december 31-ike között született és a népfelkelésről vagy a hadiszerelvényekről szóló törvény alapján kirendelt (igénybe vett), de ebből a szolgálatból időközben kibocsátott népfelkelésre kötelezett egyének (munkások, kocsisok, hajcsárok stb.), ha a megtartott népfelkelési bemutató pótsemlén népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak minősítették őket, az 1915. évi december 6-án (legközelebbi délelőtti tízenegy óráig) — amennyiben nincsenek névszerint felmentve — a népfelkelési igazolványi lapon feltüntetett magyar királyi honvéd kiegészítő, illetőleg császári és királyi kiegészítési kerületi parancsnokság székhelyére népfelkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak. Ez a rendelkezés az osztrák népfelkelés behívása folytán kiterjed mindazokra az említett években született osztrák állampolgárokra és bosznia-hercegovinai illetőségű egyénekre is, akiket a magyar szent korona országainak területén az idén megtartott népfelkelési bemutató pótsemlén a népfelkelési fegyveres szolgálatra. Azok, akiket önkéntes belépés folytán soroztak be a megjelölt napig a közös hadseregbe (akár mint egyévi önkénteseket is) tekintet nélkül születési évfolyamukra szintén az idei december 6-án tartoznak bevonulni tényleges szolgálatra.

— **A törvénykezés köréből.** Az igazságügyminiszter a vámosmikolai kir. bírósnál rendszerezett telekkönyvvezetői állásra **Szekely** Barnabás pétervásárai bíró telekkönyvvezetőt helyezte át.

— Az igazságügyminiszter **Hlavathy** Béla vámosmikolai kir. járásbírói irodatisztet nyugdíjazta.

— **Perhács Imre orosz fogságban.** **Perhács** Imre az Ipolysági Takarékpénztár főkönyvelője, a 76-ik gyalogezred tartalékos hadnagya századparancsnok, kit a király nemrég az ellenség előtt tanúsított bátor és vitéz magatartásáért a Signum laudis-szal tüntetett ki, mint már jelentettük, e hó 3-án éjjel kelet Galiciában századát rohamra vezette. A retentő ellenséges tűzben egy drótakadálynál golyólövést kapott, s a földre

est. Tiszti szolgálja hozzátartozóit azzal a jóbirrel rendítette meg, hogy hősi halált halt, azonban egy hadnagy bajtársa és egy örmésére ezzel szemben azt írták, hogy nem sebesült meg halálosan, hanem életben maradt és orosz fogságba került. Aggódó hitvesét és hozzátartozóit most maga Perhács Imre az oroszországi Kievből küldött ama lávirattal nyugtatta meg, hogy sebesülten orosz fogságba esett.

— **Jóteköny adomány** Perhács Imréné Cs. rmák Rózi 100 koronát adományozott az építendő ipoly-sági kálvária kápolnára azon alkalommal, midőn orosz fogságba került férjéről megnyugtató hirt kapott. Az adományért nyilvános köszönetet mond Schreiber Aladár esperesplebános.

— **A F. M. K. E. közgyűlése.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület, a háboru miatt minden ünnepség mellőzése, december 28-án d. e. 2 órakor, Nyitra rendezett tanácsu városban, a vármegyeház kettő termében tartja meg XXXIII. évi rendes közgyűlését. A közgyűlés napirendje: 1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére három egyesületi tag kiküldése. 2. Az elnökség 1914—15. évi jelentése s az igazgató választmány kapcsolatos javaslatai. 3. Az egyesület 1914. évi összehívásának és a vonatkozó törvény-zerrü fölmentvény megszavazása. 4. Az egyesület 1916. évi összköltségvetésének megállapítása. 5. Az egyesület tisztikara és igazgató választmány megbízatásának, egy évvel való meghosszabbítása. 6. Az 1916. évi közgyűlés helyének meghatározása. 7. Indítványok, amelyek az alapszabályok 16. §-a értelmében az elnökséghez a szabályszerű időben beérkeztek.

— **Az Állatvédőegylet közgyűlése.** A Hontvármegyei Állat- és Madárvédő Egyesület e hó 15-én tartotta meg rendes közgyűlését Draskóczy Jenő műszaki tanácsos elnöklése mellett. A hadba vonult titkár sjegyző helyett Árvai József terjesztette elő jelentését a tavaszi közgyűlés óta történt eseményekről. Sajnálatosul vette a közgyűlés tudomásul, hogy az egyesület a világháboruval beállott rendkívüli viszonyok között működését nem folytathatta, de ha a béke visszatér, ugy működését ismét megkezdí. De ennek dacára az éhez madarakról nem szabad a télen megfelekednünk, szereznünk be már most elegendő madár eleséget, hozzáuk rendbe a fészekodukat, tisztítsuk ki Janák Sándor pénztáros beterveztette az 1916. évi költségelőirányzatot, 350 korona bevétellel és 280 korona kiadással. Az egylet tagjainak száma: 2 alapító, 160 rendes tag. Vagyona a következő: Kézpénz 7 korona 62 fillér, Takarek-betét 342 korona 30 fillér, Cselekvő hátrálék 32 korona, összesen 381 korona 92 fillért tesz ki. A tisztikar mandátuma a f. év végével lejárván, a közgyűlés a tisztikart és a választmányt 1916—1918 évre ugy alakította meg: Elnök: Draskóczy Jenő kir. műszaki tanácsos. — Alelnök: Himmler Sándor dr. orvos, — Titkár, jegyző: Bojár István várm. II-od főjegyző, — Pénztárnok: Janák Sándor várm. írodasegéd-tiszt, — Ügyész: Holló József dr. ügyvéd. Választmányi tagok: Berkó István, — Czompó Ede, — Dedinszky Aladár, — Draskóczy Jenőné, — Erdélyi Gyula, — Herczegh József, dr. — Ivánka István, — Kaucsár Márton, — Martinovich István, — Oravec Béla, — Pálffy Péter, — Pellikán Ferenc, — Somogyi Béla, — Schiller Irma, — Schmidt Arthur, — Toldy Zsigmond. Pótválasztmányi tagok: Barok Ármín, — Eggenhoffer Lipót, — Hercsuth Kálmán, — Gál Ignác. Szövetségi képviselő: Draskóczy Jenő és Himmler Sándor dr. Számvizsgáló bizottság: Cziráky Iván, Gálosi Soma és Szkladányi Károly. A gyermeknaptárak megrendelésénél Pálffy Péter kir. tanfelügyelő azt indítványozta, hogy a gyermeknaptárak a tanfelügyelőségnek adassanak át, a melyeket a tanfelügyelőség a vármegye iskolái közt némi megtérítés mellett óhajt kiosztani. Pálffy Péter kir. tanfelügyelő egyben felajánlotta, hogy az iskolák meglátogatásakor a tanulókat serkenteni fogja, tökmag és napraforgómag gyűjtésére és az így begyűlt magvakat az egyesület rendelkezésére fogja bocsájtani. Ezen ajánlatot a közgyűlés köszönettel elfogadta. A jegyzőkönyv hitelesítésére a közgyűlés Marek Károly és Eggenhoffer Lipót tagokat kérte fel.

— **A 43—50 évesek bevonulása.** Mióta befejezést nyert a 43—50 éves, II. osztályú népfelkelők sorozása, azóta állandóan izgatta a közönséget, hogy mikor vonulnak be a legöregebb népfelkelők. Sokan abban a föltevésben voltak, hogy már az idén meg fog történni a behívás. Mint most hivatalosan értesülünk, ezeknek az öreg népfelkelőknek a behívása az eddigi tervek szerint legkorábban márciusban fog megtörténni. Március előtt semmi esetre sem hívják be őket. A behívás ideje márciusnál csak később, de hamarabb nem következhetik be.

— **Győzelmünk biztos!** Ez indította a közismert Benkő bankházat, hogy ugy a saját mint díeső szövetségeseink zászlóit szép színes litografizott kivitelben elkészíttesse és szétküldje. Ezen esinos zászlókat mindenki nagyon jól felhasználhatja; írjon tehát egy levelezőlapot a Benkő Bank részvény társaságnak, Budapest, Andrássy ut 60. és azonnali megkapja ingyen és bérmentve.

— **Halálozás.** Surányi Nátán ipoly-sági szodagyáros neje sz. Lengyel Lina e hó 24-én 53 éves korában hosszas betegsége után meghalt. Temetése e hó 26-án nagy részvét mellett ment végbe.

— **Sebesült katonák analfabéta tanfolyama.** A F. M. K. E. elnöksége körlevében kérte föl a felvidéki törvényhatóságok területén működő F. M. K. E. választmányokat, hogy a katonai kórházakban, ártató-telepeken és lábadozó-osztagokban, az illetékes katonai parancsnokságok engedélyével és közreműködésével, a téli hónapokban szervezzenek analfabéta-tanfolyamokat, a melyekben a sebesült és beteg katonák az írást, olvasást és számolást taníttatnának. A tanfolyamok vezetésére a helybeli polgári vagy katonai szolgálatot teljesítő lábadozó vagy üdülő tanárok és tanítók volnának fölkérendők, a kik tekintettel arra, hogy a haza védelmében megsebesült vagy megbetegedett katonákról van szó, bizonyára teljes önzetlenséggel és örömmel fogják vállalni ezt a kulturális munkát. A F. M. K. E. elnöksége és vidéki választmányai, az évenként kiadandó tanítói jutalmaknál elsősorban természetesen a tanórokra lesznek figyelemmel, a kik ebben a hazafias munkában résztvesznek.

— **A tábori csomagposta** számos postahivatalnál megnyit. Mindazoknak, kik a csomagolással nem akarnak sokat fáradni és a postahivatalnál a várakozással nem akarnak sok időt eltölteni, figyelmébe ajánljuk Dr. Keleti és Murányi újpesti cégnek mai aktuális hirdetését.

— **A falu szarkái.** Széköl Viktória garamsallói és Lakatos József esztergomi lakosok Csomor Bálint garamsallói lakostól 340 kor., Zsigmond Lajosné ugyanottani lakostól 679 kor. kézpénzt loptak el.

— **Törvény az árdrágítók ellen.** A képviselőház összeülése alkalmával a kormány a háboruval összefüggő törvényjavaslatok egész sorát fogja a Ház elé terjeszteni. E törvényjavaslatok között lesz Balogh Jenő igazságügyminister javaslata a mesterséges árdrágítás megakadályozásáról és megtorlásáról. A kormány álláspontja az, hogy a drágaságnak a háboruval összefüggő természetes okain kívül mesterségesen előidézett okai is vannak, és hogy a spekulációt nagy mértékben terheli a felelősség, hogy az árak különösen egyes helyeken felszöktek, és hogy még magas áron sem lehet elegendő mennyiségű árut kapni. A javaslat nem állja útját a kereslet és kínálat érvényesülésének, azonban nagyfokú szigorú alkalmaz azokkal szemben, a kik a háboru okozta nehézségeket önző célokra akarják kizsákmá-

nyolni és mesterséges uton, közvetve vagy közvetlenül előmozdítják az árak felhajtását. Büntetni akarják némesak az eladót, a ki maximális áron felül ad el, hanem azokat is, a kik összebeszélve, összejártsva, árak indokolatlan felhalmozásával mozdítják elő az árak felhajtását, és a hivatalvesztés és a polgári jogok elvesztésének kimondását fogják alkalmazni azokkal szemben, a kiket a bíróságok ilyen cselekményekben bűnöseknek találnak. Egységesítik a különböző rendeletekben foglalt büntetési rendelkezéseket és ugyszólván specialis törvényt létesítenek a szükségleti cikkek áraival üzött visszaélések rendszeres üldözésére.

IRODALOM ÉS ZENE

(*) **A Vasárnapi Ujság** november 21-iki száma a szerbiai, montenegrói és a tengeri harcokról közöl pompás képeket, Különösen érdekes köztük U. S. tengeralattjárónk képe, tudvalevőleg ez a tengeralattjárónk sülyesztette el a Garibaldi olasz páncélost Minisztereiink szemleutját a háborutól sújtott vidékeken szintén több kép mutatja be. Szépirodalmi olvasmányok: Laczkó Géza és Kuprin regénye, Szőlősi Zsigmond tárcája, cikk a Cézár idejébéli árok-harcokról stb. Egyéb közlemények: a kaposvári 44-ik gyalogezred parancsnokának arcképe, s a rendes heti rovatok: a háboru napjai, Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálozás stb. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre öt korona, Világkrónika-val együtt hat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanítt Megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

(*) **A Tamássyak csillaga,** Sebők Zsigmond pompás ifjúsági regénye, mely a hadifogoly magyarok kalandos sorsát mondja el fényes írói művészettel, hétről-hétre nagyobb érdeklődést kelte folyik a Jó Pajtás-ban. Háborus időben gyermekeknek keresése se lehetne találni jobb olvasmányt. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjának legújabb november 21-iki száma ezenkívül verset közöl Benedek Elekől, elbeszélést P. Abraham Ernőtől és Madarassy Erzsébettől, cikket a mozirol Steinhofer Karolytól, szép rajtot és verset hozza Endrődi Bélától, mulattató mókát Zsiga bácsitól, regényt Krudy Gyulától. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás“ kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

(*) **Az Érdekes Ujság** legújabb száma rendkívüli gazdag és változatos tartalommal jelent meg. A boríték gyönyörű mélynyomású címlapja a szerbiai hadjáratból közöl egy igen sikerült fotografiát, amint tisztjeink Aftovacnál megpihennek. A balkáni hadszíntér eseményeiről ezenkívül egy sereg érdekes kép számol be. Itt találjuk lord Kitchener, az ántánt balkáni fővezére arcképét, Zsekovot és Bojadzsevet, a diadalmas bolgár seregek vezéreit, Skuludisz görög miniszterelnököt, a belgrádi harcokban gránátlővést kapott Karagyorgye szobrot, csapataink utépítését Szerbiában stb. Első illusztrált cikke pompás képekben a tenger hőseit, haditengerészeink életét mutatja be, másik illusztrált cikke pedig a doberdói fensíkről közöl felvételeket, ahol a nagy csaták folytak. Az olasz front eseményeit ezenkívül is több kép ismerteti s egy közös fényképen itt vannak azok a magyar repülő, akik Velencét bombázták. A török-magyar barátságának négy érdekes képet szentel a lap, egy felvétel Jenő és József főherceget mutatja be az Isonzó fronton, hat arcképen pedig az új belső titkos tanácsosokat találjuk. A mélynyomású rész most is telve van művészi harctéri felvételekkel, az aktuális rész csupa friss esemény, az irodalmi rovat gazdag, a Jövő kertjében pedig a legszebb magyar gyermekek szépségversenye folyik.

